

MARZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, 25 marca 2020 roku

Pani Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z konsekwentnym podtrzymywaniem przez rząd RP oraz prezesa rządzącej partii Jarosława Kaczyńskiego stanowiska o przeprowadzeniu wyborów na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczonych na 10 maja 2020 r. oraz biorąc pod uwagę wynikające stąd zagrożenie dla życia i zdrowia obywateli, oczekuję pilnego i konkretnego odniesienia się do następujących kwestii:

Czy decyzja o organizowaniu wyborów w wyżej wymienionym terminie jest oparta na merytorycznej analizie rzeczywistej możliwości ich przeprowadzenia w warunkach ogłoszonego przez rząd RP na obszarze naszego kraju stanu epidemii i w świetle wprowadzonych licznych ograniczeń?

Czy poddano skwantyfikowanym analizom okoliczność, że w celu przygotowania wyborów konieczne jest zaangażowanie ogromnej rzeszy osób, na którą składają się nie tylko członkowie obwodowych komisji wyborczych, ale i urzędnicy i komisarze wyborczy, a także urzędnicy zatrudnieni w urzędach, zarówno właścivi w zakresie ewidencji ludności, jak i wszyscy, którzy obsługują obwodowe komisje wyborcze, zajmują się zamówieniami publicznymi, jak i sprawami obsługi technicznej? Czy uwzględniono fakt, że w obecnej chwili nikt nie jest w stanie określić realnego okresu zagrożenia wirusem, stąd nieznany jest też czas i rzeczywiste skutki ograniczenia funkcjonowania urzędów i innych instytucji oraz ich wpływ na utrudnienie lub uniemożliwienie realizację zadań wyborczych.

Czy wzięto pod uwagę, że każda z ww. grup jest realnie narażona na występujące zagrożenie i w każdej chwili może dojść do konieczności ogłoszenia kwarantanny dla określonych

pracowników lub całych instytucji. Takie sytuacje mogą wystąpić w każdej chwili, nawet przed samym głosowaniem. Bez pracowników funkcjonujących urzędów nie jest możliwe prawidłowe przygotowanie i przeprowadzenie wyborów. Już teraz urzędy pracują w zmniejszonej obsadzie związanej między innymi z zamknięciem placówek oświatowych. Na terenie naszego kraju powołuje się 27 360 obwodowych komisji wyborczych, co razem z pozostałymi osobami, które biorą w przygotowaniu organizacji wyborów, stanowi ok. 300 tys. osób. Na terenie województwa pomorskiego jest to ok. 650 obwodowych komisji wyborczych, a do przeprowadzenia wyborów potrzeba ok. 6 tys. członków komisji wyborczych oraz kilka tysięcy osób dodatkowej obsługi. Bardzo proszę o udostępnienie merytorycznych analiz w ww. zakresie, z których jednoznacznie wynikałoby, że wymienione przeze mnie zagrożenia nie występują.

Czy w świetle kalendarza wyborczego poddano analizie zagrożenia związane z kompletowaniem składów obwodowych komisji wyborczych oraz trybem ich pracy? **Do 10 kwietnia 2020 r. trwa zgłaszanie kandydatów do składów obwodowych komisji wyborczych. Przeprowadzane 21 marca 2020 r. wybory uzupełniające w kilku gminach pokazały, jak trudno było skompletować nawet minimalne 5-osobowe składy komisji. W niektórych gminach aż do samego dnia wyborów składy wymieniały się kilkakrotnie.** Dodatkowo, część członków komisji oprócz (lub zamiast) swoich obowiązków będzie musiała zadbać o dezynfekcję użytych przez wyborców długopisów i innych przyrządów oraz zapewnić, by do lokalu wchodziła tylko dopuszczalna liczba osób. Wystąpią także trudności z zachowaniem minimum 1,5 metra odległości od siebie, problemem będzie dostęp do dokumentów papierowych – dotykane ich przez osoby ewentualnie zarażone. Bardzo proszę o pilne udostępnienie analiz w tym zakresie, które wykazywałyby jednoznacznie, że wymienione przeze mnie zagrożenia nie występują.

W kwestii zabezpieczenia procesu wyborczego w niezbędne w obecnych warunkach środki techniczne zwracam uwagę, że zachowanie minimum bezpieczeństwa wymaga od członków komisji zmiany masek w trakcie swoich 14 godzin pracy co godzinę (po godzinie mokra maska zwiększa zagrożenie), czyli 300 tys. ludzi razy 14 masek daje 4 miliony 200 tysięcy masek. Dodatkowo, uprawnionych do głosowania jest ok. 30 milionów Polaków. Zakładając, że w wyborach weźmie udział choćby 30 procent uprawnionych, potrzebne jest zapewnienie 10 milionów masek dla wyborców. Podsumowując, 15 milionów masek należy przeznaczyć na jeden dzień na wybory. To wszystko w sytuacji, gdy obecnie lekarze czy pielęgniarki muszą się zadowolić jedną maską na kilka godzin!

Bardzo proszę o pilną informację na temat sposobu, w jaki zostały zabezpieczone środki ochrony w ww. wolumenach. Proszę także o precyzyjną informację, do kogo i w jakim trybie należy zwracać się o ich udostępnienie.

Proszę o informację, w jaki sposób rozwiązano problem organizacji **szkoleń i obsługi wyborów**. Z praktycznego punktu widzenia, organizacja jakichkolwiek szkoleń w czasie epidemii i w ramach ustanowionych przez władze państwowe reżimów, jest niewykonalna. Wystarczy wspomnieć, że wybór przewodniczących i zastępców musi nastąpić spośród grona powołanych członków, spotkania te muszą odbyć się z ich bezpośrednim udziałem. Biorąc pod uwagę kalendarz wyborczy, spotkania te powinny być przeprowadzone pomiędzy 24 a 29 kwietnia 2020 r.

Ponadto, duże – i niezawinione przez nich lub przez pracodawcę – absencje pracowników stanowią zagrożenie terminowego wykonania czynności związanych na przykład z przyjęciem i realizacją wniosków o dopisanie do spisu wyborców bądź rejestru wyborców, wydaniem zaświadczenia o prawie do głosowania, czyli zapewnienia obywatelom pełnej realizacji ich praw wyborczych.

W jaki sposób umożliwi się przeprowadzenie wyborów w szpitalach i domach pomocy społecznej oraz wyborcom poddanym kwarantannie? Kto i w jaki sposób dostarczy pakiety wyborcze wyborcom uprawnionym do głosowania korespondencyjnego? Przypominam, że wskutek zmian wprowadzonych do Kodeksu wyborczego w 2018 roku zniesiono powszechne głosowanie korespondencyjne, które w obecnej sytuacji mogłoby być dobrym rozwiązaniem.

Wymienione wyżej kwestie, wymagające pilnego rozstrzygnięcia na szczeblu najwyższych władz państwowych należy widzieć również w tym kontekście, że wysokość otrzymanej przez samorządy dotacji na organizację wyborów przewiduje tylko standardowe wydatki na pokrycie kosztów realizacji wszystkich związanych z tym zadań. To, co jest związane z obecną sytuacją i dodatkowymi wydatkami (jak np. zabezpieczenie w płyny dezynfekujące, maseczki, rękawiczki i inne środki), nie jest w ogóle w dotacji uwzględnione i nic nie wiadomo o tym, żeby miało się to zmienić. Przy czym, dodatkową trudność powoduje ogromny popyt na tego rodzaju środki na rynku, który winduje ich ceny do zupełnie nieracjonalnych poziomów.

Wybory samorządowe przeprowadzone we Francji pokazały, jakim realnym zagrożeniem dla członków komisji wyborczej jest koronawirus. Francuskie media informują, że coraz więcej członków komisji wyborczych zgłasza się do szpitali z symptomami Covid-19.

W poczuciu troski o życie i zdrowie mieszkańców, apeluję o pilne i precyzyjne odniesienie się do wszystkich wyżej poruszonych problemów.

Marszałek Województwa
Mieczysław Struk